

دکتر پریخ امامی اردستانی

زیر نظر دکتر علی هاشمیان فر

مدرنیته
و خانواده‌گرایی
در ایران

۷۴	خانواده
۷۵	طبقات اجتماعی
۷۶	آموزش و پرورش
۷۷	اشتغال زنان
۷۸	خانواده‌گرایی و مدرنیته در پژوهش‌های ایرانی
۸۶	خانواده‌گرایی و مدرنیته در پژوهش‌های خارجی
۹۴	نظریه‌های تبیین‌کننده
۹۴	نظریه‌های کلاسیک
۹۴	لوئیز مورگان
۹۵	امیل دورکیم
۹۶	تالکوت پارسونز
۹۷	نظریه‌های متأخرین
۹۸	نظریه همگرایی
۹۸	نظریه ایده‌آلیسم توسعه
۹۹	نظریه دگرگونی ارزشی اینگلههارت
۱۰۳	نظریات آنتونی گیدنز
۱۱۲	نظریه‌های تالکوت پارسونز در تبیین ارزش‌ها
۱۱۵	نظریه مدرنیته گیدنز
۱۱۷	نظریه تمایز ساختی نیل اسملسر
۱۱۹	نظریه پروژه ناتمام مدرنیته هابرماس
۱۲۰	دیدگاه‌های جامعه‌شناسان ایرانی
۱۲۰	دیدگاه‌های دکتر تقی آزاد ارمکی
۱۲۴	دیدگاه‌های دکتر باقر ساروخانی
۱۲۶	دیدگاه‌های دکتر شهلا اعزازی
۱۲۸	جمع‌بندی نظریه‌های ارائه شده

فهرست

۹	پیش‌گفتار مؤلف
۱۱	فصل اول: خانواده، شهر و مدرنیته
۱۱	مقدمه
۱۲	اهمیت پرداختن به خانواده‌گرایی
۱۵	فصل دوم: مفاهیم و نظریات در حوزه مدرنیته و خانواده‌گرایی
۱۶	فرهنگ چیست؟
۲۱	ارزش‌ها
۲۴	انواع ارزش
۲۹	خانواده
۳۲	خانواده‌گرایی
۳۶	ابعاد خانواده‌گرایی
۳۶	بعد ساختاری خانواده‌گرایی
۳۷	بعد نگرشی خانواده‌گرایی
۳۹	بعد رفتاری خانواده‌گرایی
۴۰	مدرنیته
۴۷	پیشینه مدرنیته در جهان
۴۸	پیشینه مدرنیته در ایران
۵۳	ابعاد مدرنیته
۷۴	منابع سرمایه فرهنگی

نظریه‌های کلاسیک ۱۲۸

نظریه‌های متأخرین ۱۲۹

مدل نظری پژوهش ۱۳۵

فصل سوم: شناخت خانواده‌گرایی ۱۳۷

تعیین حجم نمونه ۱۳۹

روش نمونه‌گیری ۱۳۹

شیوه تجزیه و تحلیل اطلاعات ۱۴۰

گردآوری داده‌ها و ابزار اندازه‌گیری ۱۴۰

معرف‌سازی ۱۴۱

فصل چهارم: عقلانیت، رسانه و خانواده ۱۴۵

یافته‌های مربوط به متغیر وابسته (خانواده‌گرایی) ۱۴۶

یافته‌های مربوط به متغیر مستقل ۱۴۶

معرف عقلانیت ۱۴۶

شاخص فردگرایی ۱۴۶

توزیع فراوانی مربوط به نگرش به اشتغال زنان ۱۴۷

توصیف نتایج و برآورد متوسط سرمایه فرهنگی پاسخگویان ۱۴۷

توصیف نتایج و برآورد متوسط گسترش رسانه از نظر پاسخگویان ۱۴۸

فصل پنجم: جمع‌بندی ۱۵۳

محدودیت‌های تحقیق ۱۶۵

منابع ۱۶۷

پیوست ۱۷۳

پیش‌گفتار مؤلف

خانواده از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی است که تأثیر مستقیم در سلامت روح و روان فرد و همچنین انسجام جامعه دارد. اما خانواده نیز همچون سایر نهادهای اجتماعی در گذر زمان در معرض تغییر و تحول بوده و تحت تأثیر عوامل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کارکردهای آن تغییر یافته و تعریفی که افراد از نهاد خانواده و ارزش‌های حاکم بر آن می‌دهند، در قیاس با گذشته متحول شده است. امروزه شاهد افزایش سطح تحصیلات، زنان، تمایل به استقلال مالی و اشتغال در خارج از خانه و افزایش مشارکت زنان در حوزه‌های مختلف اجتماعی و اقتصادی، ارتباطات بین فرهنگی و جهانی‌شدن، گسترش روزافزون رسانه‌های جمعی، بهبود بهداشت و افزایش امید به زندگی و تغییر نگرش افراد به زندگی هستیم. اگر نهاد خانواده نتواند با شرایط جدید منطبق شود و به نحو صحیح و منطقی با سایر نهادهای اجتماعی ارتباط برقرار کند، دچار بحران و ازهم‌پاشیدگی خواهد شد. امروزه جامعه ایران نیز در معرض تغییراتی قرار دارد که چشم‌انداز و دامنه آن چندان که باید مشخص نیست. می‌توان گفت تمامی افراد جامعه، کم‌وبیش حسی از دگرگونی را دارند. تغییرات و تحولاتی که در غرب تحت عنوان مدرنیته و جهانی‌شدن اتفاق افتاده، به کمک گسترش روزافزون ارتباطات و